

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce **K. R.**, zast. JUDr. Michalem Solichem, advokátem se sídlem Československé armády 556, 500 03 Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.4. 2012, č.j. OAM-244/ZA-ZA04-PA03-R2-2011, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 26.4. 2012, č.j. OAM-244/ZA-ZA04-PA03-R2-2011, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Soudem ustanovenému advokátovi Mgr. Michalu Solichovi se přiznává odměna ve výši 8.228,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

Toto rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné a vadné. Dle jeho názoru žalovaný nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, neboť nebyly náležitě zohledněny veškeré jím namítané skutečnosti (tím porušil ust. § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V doplnění žaloby, učiněném prostřednictvím soudem původně ustanovené zástupkyně JUDr. R. Č. P., advokátky, žalobce namítá, že si žalovaný neopatřil pro své rozhodnutí všechny potřebné podklady a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalovaný nerespektoval závazný právní názor Krajského soudu v Brně, obsažený v rozsudku č.j. 56 Az 48/2011-24 ze dne 25. 1. 2012, jímž bylo zrušeno předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2011 o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobci jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Namítá, že rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu je zdůvodněno toliko formálně a je nepřezkoumatelné, neboť závěry žalovaného nemají oporu v provedeném dokazování. Poukázal na potřebu dlouhodobé léčby zranění a stabilizace svého zdravotního stavu, který měl žalovaný zohlednit jako důvod hodný zvláštního zřetele, pro něž by mu bylo možné udělit azyl. Za nepřezkoumatelné považuje rovněž odůvodnění rozhodnutí ve vztahu k § 12 a 13 zákona o azylu. Žalobce se obává, že by byl v případě návratu na Ukrajinu vystaven obdobné situaci a byl by opětovně ohrožen na zdraví a životě. Odkázal na skutečnosti uvedené v pohovoru dne 30. 8. 2011. Rovněž upozornil na vysokou míru korupce, již jsou vystaveni ukrajinští občané ve vztahu k místním úřadům. Dále namítá, neaktuálnost informací použitých jako podklad pro vydané rozhodnutí, způsob jejich použití označuje za vágní. Setrval na zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, uvedl, při rozhodování vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobcem, shromáždil adekvátní informace o zemi původu a rovněž respektoval právní názor Krajského soudu v Brně vyslovený shora citovaným rozsudkem. Své rozhodnutí náležitě odůvodnil, proto nelze namítat jeho nepřezkoumatelnost. Žalovaný se v rámci odůvodnění rozhodnutí zabýval zdravotním stavem žalobce, nepominul skutečnosti týkající se jeho napadení, jemuž byl vystaven při návštěvě v Nizozemí, popsal okolnosti, za jakých k němu došlo včetně způsobených zranění. K namítané nepřezkoumatelnosti ve vztahu k § 13 zákona o azylu odkázal na stranu 1 rozhodnutí, kde zrekapituloval rodinnou situaci žalobce (zletilý, svobodný, bezdětný, rodiče i mladší bratr žijí na Ukrajině) a v uvedených souvislostech pak považuje odůvodnění ve vztahu k § 13 cit. zákona za dostatečné. Žalobní námitku v tomto směru považuje za irelevantní bez reálného podkladu.

V případě aplikace ustanovení § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že vzal v potaz zdravotní, sociální i rodinnou situaci žalobce. Při úvaze o důvodech hodných zvláštního zřetele postupoval v souladu se zákonem i platnou judikaturou Nejvyššího

správního soudu v rámci správního uvážení. Uvedl, že nezpochybňuje závažnost komplikací, které žalobci v důsledku způsobených zranění vznikly, přičemž nelze přehlédnout okolnosti, za nichž k napadení žalobce došlo. Po napadení soukromými osobami mu byla v Nizozemí poskytnuta potřebná zdravotní péče a žalobce neuvedl žádné skutečnosti, pro něž by mu měla být na Ukrajině odepřena či neposkytnuta další zdravotní péče až do úplného uzdravení. Žalovaný zdůraznil, že na udělení azylu dle § 14 nevzniká právní nárok. Na odůvodnění rozhodnutí je třeba nahlížet jako na celek, přičemž žalovaný zde z důvodu logického členění a přehledného uspořádání zahrnul pasáže vztahující se k zdravotním komplikacím žalobce do odstavců předcházejících závěru na straně 6 napadeného rozhodnutí, jímž výše uvedené souvislosti shrnuje. Žalovaný neshledal, že by žalobci hrozilo pronásledování ukrajinskými státními orgány ve smyslu zákona o azylu, obavám z dalšího násilného jednání soukromých osob měl žalobce možnost předejít a obrátit se na policii. Podané trestní oznámení po prvním napadení vzal zpět a upřednostnil pasivní přístup, nevyužil možnosti vnitrostátní ochrany na rezignoval na aktivní řešení situace. Takový postoj dle žalovaného nekoresponduje s intenzitou obav tvrzených v žalobě. Správní orgán nezpochybnil odkazem na podkladové informace složitou ekonomickou situaci na Ukrajině, nedomnívá se však, že by žalobce byl vystaven problémům korupčního prostředí z azylově relevantních důvodů. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů. Žalobu projednal při jednání.

V přezkumném řízení soud provedl důkaz podstatným obsahem správního spisu, z něhož ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Dne 25. 8. 2011 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v níž uvedl, že je ukrajinské národnosti, křesťanského vyznání, není a nebyl členem žádné politické strany ani organizace, není a nebylo proti němu vedeno trestní stíhání. Uvedl, že vlast opustil v září 2007. K důvodům odjezdu sdělil, že v roce 2004 se odmítl podílet na finančních podvodech na Městském úřadu v Drohobyči. Kvůli tomu byl i zbit, podal trestní oznámení na útočníky, ale ze strachu ho vzal zpět. Další dva roky až do odjezdu mu vyhrožovali. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu v ČR uvedl, že při návštěvě v Nizozemí byl napaden, strávil dva týdny v nemocnici a po návratu do ČR požádal o pomoc Charitu, kde mu dali adresu do přijímacího střediska Zastávka u Brna. V případě návratu se obává o život. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že měl zlomenou čelist, v hlavě má hematom.

V průběhu pohovoru dne 30. 8. 2011 žalobce výše uvedené skutečnosti potvrdil a dále uvedl, že v ČR pobýval na základě víza za účelem podnikání, které platilo do 29. 9. 2011. Od září 2007, kdy vlast opustil, se na Ukrajinu vrátil asi třikrát, vždy tak na jeden týden. K důvodům odchodu zopakoval a rozvedl, že v červenci 2004 nastoupil do zaměstnání na finanční oddělení Městského úřadu v Drohobyči,

kde se zabýval vyměřováním starobních důchodů. Toto místo mu za úplatu sehnal soused, známý jeho otce. Asi za 14 dnů poté po něm sousedovi synové chtěli, aby za úplatu vyměřoval konkrétním osobám vyšší důchody. Žalobce odmítl. Asi týden nato ho zbil sousedův mladší syn. Žalobce na něho podal trestní oznámení, ale starší sousedův syn mu kvůli tomu telefonicky vyhrožoval. Žalobce následující den vzal trestní oznámení zpět a nastoupil do nemocnice, kde strávil asi deset dnů. Asi za dva týdny po propuštění z nemocnice dostal výpověď ze zaměstnání. Známi souseda mu nadávali kvůli podanému trestnímu oznámení. O Velikonocích v roce 2006 ho před obchodem s potravinami zbili známí souseda. Tentokrát si již nikde nestěžoval, svou situaci neřešil ani přestěhováním se, protože by mu mohli vyhrožovat všude. Uvedl, že neměl žádné problémy s ukrajinskými státními orgány. K důvodům žádosti zopakoval, že v srpnu 2011 byl při dovolené v Nizozemí zbit známými souseda. Strávil tam 11 dnů v nemocnici, měl zlomená žebra, čelist a poraněnou hlavu, předložil žalovanému lékařskou zprávu. Toto napadení nikde nehlásil. K dotazu žalovaného uvedl, že jeho rodiče ani bratr na Ukrajině žádné potíže nemají. Dále uvedl, že v září 2010 si na ukrajinské ambasádě v Praze vyřídil nový cestovní pas. V případě návratu se obává o život nebo zmrzačení. Dále uvedl, že na Ukrajině se rozšiřuje neonacismus, společnost vnímá odlišnost osob s jinou než ukrajinskou národností. Po vzdálenějších předcích má jiný původ, na Ukrajince nevypadá. Poukazovali na to spolužáci ve škole.

Žalovaný po takto provedeném správním řízení vydal dne 6. 9. 2011 rozhodnutí, kterým žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Krajský soud v Brně k žalobě žalobce svým rozsudkem ze dne 25. 1. 2012, č.j. 56 Az 48/2011-24 rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ztotožnil se se závěrem správního orgánu, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován z důvodů taxativně vymezených zákonem o azylu, ani mu reálně nehrozila vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Vytkl však žalovanému, že se zabýval vyhodnocením žádosti žalobce toliko z hlediska § 12 a § 14a zákona o azylu a neuvedl proč nepřichází v úvahu udělení mezinárodní ochrany dle § 14 zákona o azylu.

Žalovaný poté přistoupil k pokračování řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Součástí správního spisu jsou informace z cizineckého informačního systému (CIS), informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, konkrétně Informace MZV ČR č.j. 129871/2010-LPTP ze dne 19.1. 2010 a aktuální informace databanky ČTK-Ukrajina. Žalobci bylo umožněno se s nimi seznámit, této možnosti využil.

Při jednání soudu účastníci setrvali na svých návrzích a odkázali na svá písemná podání ve věci. Zástupce žalobce zdůraznil žalobní námitku, že žalovaný, ač byl vázán právním názorem Krajského soudu v Brně v jeho zrušujícím rozsudku, se náležitě nevypořádal se skutečnostmi, proč žalobci nelze udělit humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu. Poukázal v tomto směru zejména na to, že po zrušujícím rozsudku žalovaný neprovedl se žalobcem žádný další pohovor, ač od posledního

pohovoru uplynula dlouhá doba a bývá to v jiných obdobných případech obvyklé a rozhodl ve věci, aniž by zjistil aktuální skutečnosti na straně žalobce mimo jiné i o jeho zdravotním stavu.

V provedeném účastnickém výslechu žalobce uvedl, že v poslední době byl nemocný. Jedná se o psychické onemocnění, kvůli kterému byl v březnu tohoto roku hospitalizován v nemocnici. Uvedl, že má strach z lidí, bojí se především osob ukrajinské národnosti. Z tohoto důvodu se také obává návratu na Ukrajinu. Dále vypověděl, že svého času byl ve vlasti členem mafiánské skupiny, ale po nějaké době to přehodnotil, usoudil, že pokud v ní zůstane, tak buď skončí ve vězení nebo ho zabijí. Proto po skončení vysoké školy v Kyjevě asi v roce 2003 s touto skupinou přestal komunikovat a dobrovolně z ní odešel. Pokud byl členem gangu, problémy neměl, ale když vystoupil, začali mu vyhrožovat. V Amsterdamu ho sledovali Ukrajinci, osobně je neznal. Uvedl, že jel vlakem a ze strachu před těmito osobami rozbil okno, vyskočil z vlaku a způsobil si zranění, pro která byl 11 dnů hospitalizován v nemocnici v Nizozemí. V současné době trpí psychickými problémy.

Zástupce žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Žalobce náklady řízení nepožadoval, zástupce žalobce požádal o přiznání nákladů za právní zastoupení soudem ustanoveného zástupce, a to odměnu za dva úkony po 3.100,-Kč, dva režijní paušály a příslušnou DPH.

Pověřená pracovnice žalovaného zdůraznila, že žalobce má povinnost tvrzení a pokud v jeho případě nastaly nějaké nové skutečnosti ohledně zdravotního stavu či rodinné situace, měl povinnost je správnímu orgánu sdělit. Poukázala na to, že žalobce o skutečnostech na Ukrajině a původu svého zranění v Nizozemí dnes vypovídal odlišně, než v průběhu správního řízení. Navrhla zamítnutí žaloby.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je d ů v o d n á.

Z obsahu předloženého správního spisu je zřejmé, že žalovaný poté, co bylo jeho rozhodnutí vydané ve zkráceném řízení zrušeno Krajským soudem v Brně, pokračoval v řízení meritorně, aniž by se žalobcem provedl doplňující pohovor, aby získal aktuální informace o jeho současné situaci včetně zdravotního stavu. Při svém rozhodování vycházel toliko ze žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 25. 8. 2011, pohovoru ze dne 30. 8. 2011 a shromážděných podkladů. Soud přisvědčuje stěžejní žalobní námitce, že žalovaný, ač byl vázán právním názorem Krajského soudu v Brně v jeho zrušujícím rozsudku ze dne 25. 1. 2012, č.j. 56 Az 48/2011-24, se v dalším řízení náležitě nevypořádal se skutečnostmi, proč žalobci nelze udělit humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu a nijak se nezabýval vyhodnocením, zda jsou v případě žalobce dány či nikoliv důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení této formy azylu. Odůvodnění neudělení humanitárního azylu konstatováním, že „správní orgán podrobně posoudil zdravotní, rodinnou a sociální situaci žalobce a na základě údajů sdělených žalobcem v průběhu řízení o udělení

mezinárodní ochrany nezjistil žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu“, je ve kontextu důvodů, pro které bylo zrušeno původní rozhodnutí žalovaného zcela nedostatečné.

K udělení humanitárního azylu a přezkumné úloze soudu se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Soud připomíná, že udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Lze odkázat i na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004, v němž se podává: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“.*

V projednávaném případě však v napadeném rozhodnutí zcela absentuje úvaha správního orgánu a řádné odůvodnění, proč žalobci nelze azyl z humanitárních důvodů udělit. Bližší vysvětlení, podané žalovaným až ve vyjádření k žalobě, nemůže tuto chybějící úvahu zhojit.

Krajskému soudu proto nezbylo než v souladu s ust. § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. V něm správní orgán provede doplňující pohovor se žalobcem ke skutečnostem významným pro posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu, zjistí jeho aktuální zdravotní stav a poté ve věci opětovně rozhodne, přičemž náležitě objasní a odůvodní svoji úvahu.

Dle § 78 odst. 5 s. ř. s. je v dalším řízení správní orgán vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Žalobce však žádné náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobci byl pro řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát, jehož odměnu a výdaje za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Krajský soud výrokem III. určil odměnu advokáta v požadované výši podle ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), g) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“) za dva úkony právní služby po 3.100,-Kč (příprava a převzetí zastoupení, účast na jednání před soudem) a dva režijní paušály po 300,-Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 6.800,-Kč. Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů. Částka daně 21% činí 1.428,-Kč. Celkem se tedy ustanovenému advokátovi přiznává odměna ve výši 8.228,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 27. června 2013

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Bc. Petra Očenášková